

Twee oude Britten over hun tuin

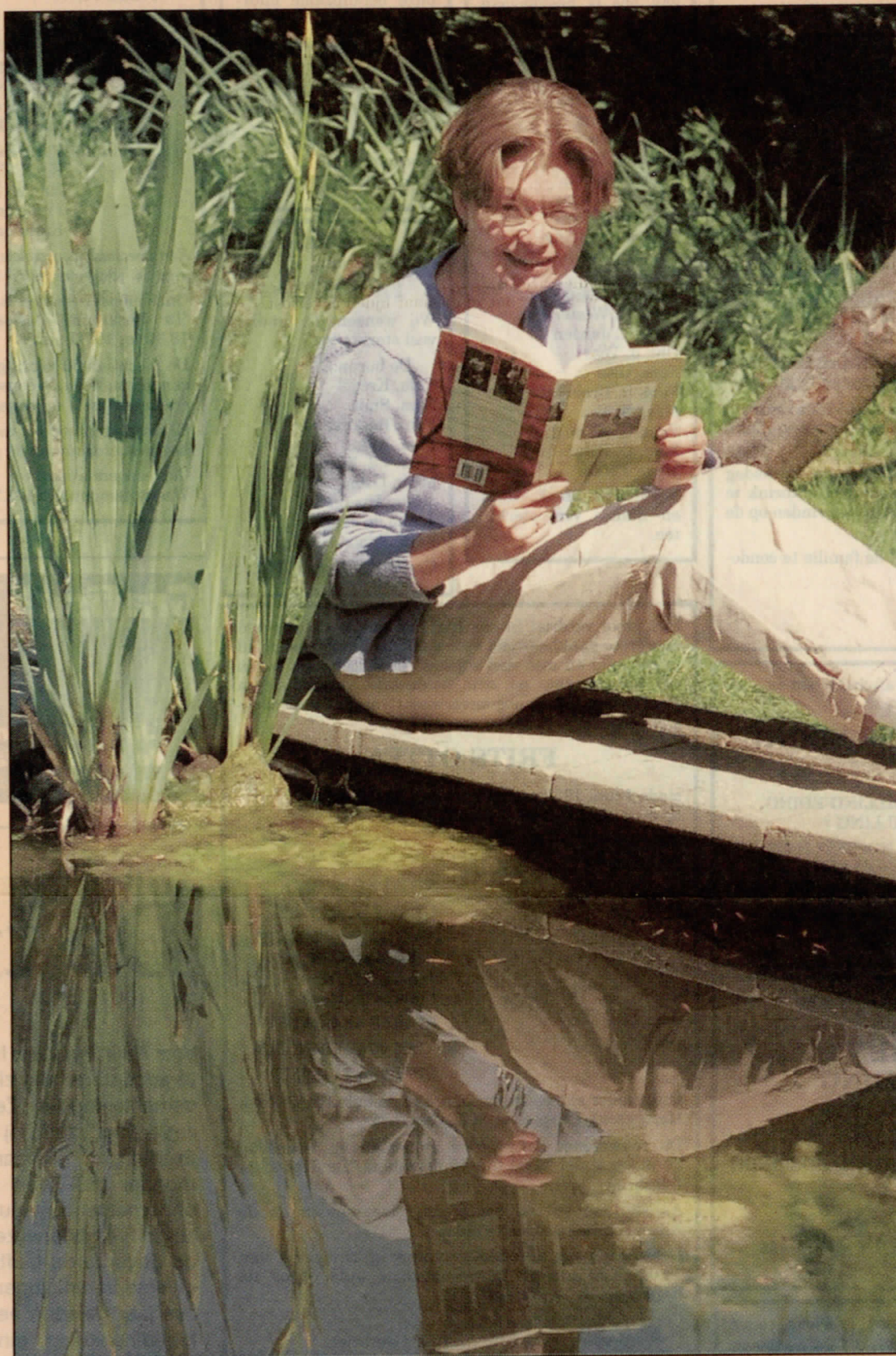

Foto: Hans Banus

▲ Heleen Hofman geniet in haar tuin van een boek over tuinen.

Door Marcel Looden

Beth Chatto en Christopher Lloyd zouden een rol in een roman van Charles Dickens kunnen spelen. Wat zo Brits aan hen is, is hun liefde voor hun tuin. Uren vertoeven ze tussen en met hun bloemen en planten. Ze zijn in de herfst van hun leven maar hun enthousiasme blijft groot.

Ze hebben boeken over hun passie geschreven en ze schrijven ook brieven aan elkaar. Brieven waarin hun 'gardens' natuurlijk de hoofdrol spelen. Een deel van die correspondentie is in boekvorm verschenen en heeft in Nederland de mooie titel 'Bloeiende vriendschap'. Helen Hofman heeft dat boek in haar hart gesloten. De 29-jarige coördinator van het Streekhistorisch Centrum in Stadskanaal vindt zoveel herkenning in het gekeuvel van die twee oude Britten. Ze is zelf namelijk ook een groot liefhebber van tuinieren en steekt zelfs de Noordzee over om te genieten van het Engelse vakmanschap. Ze snuffelde zelfs rond in de tuinen van Chatto en Lloyd!

Hofman heeft het van geen vreemde, die liefde voor tuinen. Haar grootouders en haar moeder droegen het 'virus' aan haar over. Ze woont in Nieuw-

Buinen en heeft daar een mooie tuin maar ze kijkt dus ook hoe anderen het doen en komt dan natuurlijk in het zuid-oosten van Engeland terecht, in Sussex, Kent, in 'the garden of England'. Daar wonen Chatto en Lloyd ook. „Ik heb daar een fietsvakantie gehad en de tuinen van beiden gezien. Het zijn heel bekende personen op het gebied van tuinieren en hebben ieder afzonderlijk boeken geschreven. Ze zijn op leeftijd, Lloyd is misschien al wel negentig. Nee, nooit getrouwd volgens mij, zo'n echte vrijgezel. Ik heb hem nog zien lopen toen ik er was maar ik ben toch maar niet hem toegegaan. Ik heb vervolgens na mijn terugkeer in Nederland heel bewust dit boek van hen gekocht, in Groningen.”

Ze heeft het nog niet zo lang maar weet dat ze een 'juweel-

te' in handen heeft gekregen. 'Bloeiende vriendschap' bevat de brieven die Chatto en Lloyd elkaar enige jaren geleden schreven. „Ze lopen over een periode van twee jaar. Ze schrijven over allerlei zaken maar de tuinen spelen wel de hoofdrol. Je kunt lezen hoe ze met hun planten en bloemen omgaan en die beschrijvingen zijn heel mooi. Het is heel losjes geschreven. Je leest dat ook zulke autoriteiten te maken krijgen met een slakkenplaag. En ze zijn ook niet betuttelend zoals je dat wel vaak in andere boeken over tuinieren hebt. Ja, er wordt ook wel iets gezegd over lichamelijk ongemak maar ze zeuren nooit, ze hebben die echte Britse humor. Het is heerlijk om die brieven te lezen, je vraagt je steeds weer af wat ze elkaar nu weer te vertellen hebben.” Hofman leest veel

andere boeken, naslagwerken en tijdschriften over het tuinieren maar haalt misschien wel de meeste inspiratie uit de brieven van Chatto en Lloyd.

Niets zo mooi dan na het lezen van enige pagina's zelf de eigen tuin weer op te zoeken.

De museumcoördinator houdt van lezen. Als kind verslond ze de klassieke jeugdboeken, van Annie Schmidt bijvoorbeeld, en op de middelbare school volgde ze alle talen. Daarna volgde de studie kunstgeschiedenis. Ze ging terug naar de zeventiende eeuw, de Gouden Eeuw en bestudeerde de bijbelprenten van die tijd. Ze kreeg de o zo andere Nederlandse taal van toen voor ogen.

Al die tijd combineerde ze de belangstelling voor de kunst met die voor de natuur en dat doet ze nu nog altijd. Haar brood verdient ze in het museum, veel van haar vrije tijd besteedt ze aan haar tuin en vooral in deze periode van het jaar natuurlijk. Ze geniet nu met volle teugen. De winter is de tijd dat ze leest. De tuin houdt dan de winterslaap en dan zit zij thuis met een boek. Dan leest ze natuurlijk ook de brieven van haar twee oude Britse vrienden om vervolgens in het voorjaar weer haar grote liefde te omarmen. Ze heeft haar eigen ritme zoals haar bloemen en planten dat ook hebben.

99 20.5.01